

आश्रयो धार्तराष्ट्राणां मानी तीक्ष्णपराक्रमः । अमर्षी नित्यसंरम्भी चेताऽस्माकं रणे रणे ।
 शीघ्रास्त्रस्त्रयोधी च कृती चाद्भुतविक्रमः । गूढोत्पन्नः सुतः कुन्त्या भ्राताऽस्माकमसौ किल ।
 तोयकर्मणि तं कुन्ती कथयामास सूर्यजं । पुत्रं सर्वगुणोपेतमवकीर्णं जले पुरा ।
 मञ्जूषायां समाधाय गङ्गास्नातस्त्रमञ्जयत् । यं सूतपुत्रं लोकोऽयं राधेयश्चाभ्यमन्यत ।
 स ज्येष्ठपुत्रः कुन्त्या वै भ्राताऽस्माकञ्च मातृजः । अजानता मया भ्राता राज्यलुभेन घातितः ।
 तन्मे दहति गात्राणि तूलराशिमिवानलः । न हि तं वेद पार्थोऽपि भ्रातरं श्वेतवाहनः ।
 नाहं न भीमो न यमौ स त्वस्मान्वेद सुव्रतः । गता किल पृथा तस्य सकाशमिति नः श्रुतं ।
 अस्माकं शमकामा वै त्वञ्च पुत्रो मेमेत्यथ । पृथाया न कृतः कामस्तेन चापि महात्मना ।
 अथ पश्चादिदं मातर्यवोचदिति नः श्रुतं । न हि श्रद्ध्याम्यहन्यक्तुं नृपं दुर्योधनं रणे ।
 अनार्थत्वं नृशंखञ्च कृतघ्नत्वं हि मे भवेत् । युधिष्ठिरेण सन्धिं हि यदि कुर्यां मते तव ।
 भीतो रणे श्वेतवाहादिति मां मंस्यते जनः । सोऽहं विजित्य समरे विजयं सहकेशवं ।
 सन्धास्ये धर्मपुत्रेण पश्चादिति च सोऽब्रवीत् । तमुवाच किल पृथा पुनः पृथुलवचसं ।
 चतुर्णां मेऽभयन्देहि कामं युध्यस्व फाल्गुनं । सोऽब्रवीन्भ्रातरं धीमान्वेपमानां कृताञ्जलिः ।
 प्राप्तान्विषह्याश्चतुरो न हनिष्यामि ते सुतान् । पञ्चैव हि सुता देवि भविष्यन्ति तव ध्रुवाः ।
 सार्जुना वा हते कर्णे सकर्णा वा हतेऽर्जुने । तं पुत्रगृह्णिनी भूयो माता पुत्रमयाब्रवीत् ।
 भ्रातृणां स्खलि कुर्वीथा येषां स्खलि चिकीर्षसि । एवमुक्त्वा किल पृथा विस्मज्योपययौ गृहान् ।
 सोऽर्जुनेन हतो वीरो भ्राता भ्रात्रा सहोदरः । न चैव विवृतो मन्त्रः पृथायास्तस्य वा विभो ।
 अथ शूरो महेष्वासः पार्थेनाजौ निपातितः । अहन्वज्रासिषं पश्चात्सोदर्थं द्विजोत्तम ।
 पूर्वजं भ्रातरं कर्णं पृथाया वचनात्प्रभो । तेन मे दूयते तीव्रं हृदयं भ्रातृघातिनः ।
 कर्णार्जुनसहायोऽहं जयेयमपि वासवं । सभायां क्लिश्यमानस्य धार्तराष्ट्रैर्दुरात्मभिः ।
 सहसोत्पतितः क्रोधः कर्णं दृष्ट्वा स शाम्यति । यदा ह्यस्य गिरो रुचाः शृणोमि कटुकोदयाः ।
 सभायां गदतो द्यूते दुर्योधनहितैषिणः । तदा नश्यति मे क्रोधः पादौ तस्य निरीक्ष्य ह ।
 कुन्त्या हि सदृशौ पादौ कर्णस्येति मतिर्मम । सादृश्यहेतुमन्विच्छन् पृथायास्तस्य चैव ह ।
 कारणं नाधिगच्छामि कथञ्चिदपि चिन्तयन् । कथन्तु तस्य संग्रामे पृथिवी चक्रमग्रसत् ।
 कथन्तु शत्रो भ्राता मे तन्मे त्वं वक्तुमर्हसि । श्रोतुमिच्छामि भगवंस्त्वत्तः सर्वं यथातथं ।
 भवान् हि सर्वविदिप्रो लोके वेद कृताकृतं ।
 इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि कर्णाभिज्ञाने प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स एवमुक्तस्तु मुनिर्नारदो वदताम्बरः । कथयामास तत्सर्वं यथा शप्तः स सूतजः ।
 ॥ नारद उवाच ॥ एवमेतन्महाबाहो यथा वदसि भारत । न कर्णार्जुनयोः किञ्चिदविषह्यं भवेद्रणे ।
 गुह्यमेतत्तु देवानां कथयिष्यामि तेऽनघ । तन्निबोध महाबाहो यथा वृत्तमिदं पुरा ।

१०

२५

१०

१५

४०

४५